

arrel@cupvila.org

l'arrel
de Vilafranca

núm. 2

abril 2006

Siguem realistes, no ha estat fàcil. Tanmateix, el segon número de l'Arrel comença a recórrer els carrers de la vila. La tosuderia d'un grup persones l'ha fet possible de nou. Moltes gràcies a tots aquells i aquelles que heu col·laborat en l'edició d'aquesta Arrel. Molt agraïts, també, per totes les mostres de suport rebudes. Heu estat molts els que ens heu aturat pel carrer o, senzillament, ens heu fet arribar un correu electrònic i ens heu encoratjat a seguir amb la tasca. Els ànims rebuts han estat l'empenta necessària per fer realitat aquest nou número.

En aquesta segona publicació, hem volgut ampliar les col·laboracions. La voluntat és que l'Arrel esdevingui alguna cosa més que la revista d'un partit polític; quel·com plural i obert a tothom que treballa per una nova Vilafranca. Una eina al servei de la Vilafranca viva, festiva i combativa.

Per això, a l'Arrel que teniu a les mans, hi trobareu un article d'en Joan Cuscó Clarasó (filòsof vilafranquí i folklorista) que ens posa al dia de l'atzucac en què es troba la nostra Festa Major, i aporta idees sobre com cal encarar el futur. També podreu llegir un article d'en Jaume Claramunt i Mas, que ens fa un repàs de la política lingüística a la vila i d'alguns llastimosos episodis de l'actual legislatura. En Jaume, com sempre, ho fa de manera clara i sense embuts. I per acabar, com no podia ser d'una altra manera, hem volgut donar veu als pagesos. Ells, des del nostre punt de vista, han estat uns dels protagonistes del darrer any (i ja en van uns

quants!), amb les mobilitzacions en defensa del territori, lluitant per un preu digne del raïm. I qui millor que el combatiu sindicalista de la Unió de Pagesos, Josep Marrugat i Via, per fer-nos cinc cèntims d'aquesta problemàtica.

Aquests són alguns dels articles que podreu trobar a les següents pàgines, però no els únics. No ens hem oblidat de revisar la hipocresia de la nostra classe política i les grans campanyes propagandístiques impulsades per l'equip de govern. Hem cop-sat com es troba el sistema educatiu a la vila, i també hem recordat la Vilafranca medieval; aquella que, amb una gestió nefasta, l'Ajuntament està deixant desaparèixer. De tot això i més, n'hem parlat sense embuts en aquest segon número de l'Arrel.

Per acabar aquesta editorial, voldríem animar-vos un cop més a col·laborar amb l'Arrel. Feu-nos arribar aportacions, ja sigui per correu electrònic, a través d'una trucada telefònica o visitant-nos. La CUP està començant a treballar en ferm per encarar les eleccions del 2007. Tenim el bagatge que ens dóna haver estat tota una legislatura al peu del canó, i és l'hora de consolidar el projecte de l'esquerra independentista a Vilafranca. Si tu no, qui? Si ara no, quan? Esperem la vostra participació.

Salut i llibertat!

La participació ciutadana no ha de ser un instrument al servei del poder per oferir una cara generosa a ciutadans i ciutadanes, sinó que ha de ser l'eina per a prendre decisions importants i reals sobre la futura evolució social, urbana, quotidiana de la societat i de la nostra vila.

Com exercim de ciutadans/es a Vilafranca?

Que la democràcia és el millor sistema polític d'organització social és una afirmació assumida per quasi tothom.

Fent cas de la definició de democràcia, el nostre diccionari diu "govern en què el poble exerceix la sobirania"; ara bé, com totes les definicions, té diverses interpretacions.

A la nostra vila i, per extensió, a tot el país, els polítics professionals entenen que la democràcia és representativa i que els ciutadans i les ciutadanes només la podem exercir amb el nostre vot cada quatre anys. Durant aquest període de temps, ells assumeixen totes les decisions (i no sempre les responsabilitats) sense que, en principi, la ciutadania (per a ells, "electors") pugui fer servir mecanismes de control, ni participar en la presa de decisions importants. El poder de decisió de la ciutadania queda sotmès a la seva voluntat durant aquest període entre eleccions i, sovint, això és entès com una "carta blanca" per a justificar qualsevol acció municipal o nacional. Ja no es consulta, ja no es demanen opinions, ja no s'obren períodes de debat, etc.

D'altra banda, hi ha una altra concepció de democràcia, la que anomenem democràcia participativa i que ofereix a la ciutadania la capacitat real de decidir què s'ha de fer i com. En aquesta, els polítics són corretja de transmissió i alhora executors de la voluntat popular. Els ciutadans i les ciutadanes votem, però també volem participar activament de les decisions que s'han de prendre a la vila. D'aquesta manera participem en l'activitat i en la gestió del municipi. És un model basat en la sobirania de ciutadans i ciutadanes.

Des de l'Ajuntament de Vilafranca s'estan duent a terme processos de participació ciutadana. Recordem, per exemple, la remodelació de la Rambla, o el més recent, els usos urbans que generarà el cobriment de la via del tren. En aquests dos processos, s'ha seguit el mateix procediment: convocar el conjunt de la ciutadania per a "decidir" com ha de ser la nova rambla o el sòl urbà resultat del cobriment de la via del tren.

Tot i que sembla un procés de participació ciutadana, els ciutadans i les ciutadanes no hem pogut participar en tot el procés de discussió real dels projectes. La nostra participació ha estat molt ínfima. No se'ns ha deixat debatre si era prioritari fer la rambla nova o bé si ens convenia més fer un ambulatori, o més habitatges públics, o més habitatges de lloguer, o més carrils bici, o més subvencions a les entitats, o... debatre el model de ciutat, o el model urbanístic, o el creixement... o milers de coses més.

El poder de decisió real no resideix, doncs, en decidir la distribució ni el color del mobiliari urbà, sinó en decidir realment què es vol, com es vol i quin és l'ordre d'actuació, sobretot a l'inici d'una legislatura. Una mostra de participació ciutadana real seria decidir on volem la futura estació de trens regionals, o quin model d'estació ens convé, o com volem distribuir el pressupost municipal (aquelles despeses que no són fixes).

Un cas semblant es reproduïx en la nova distribució territorial de Catalunya: des del centralisme polític de Barcelona es defineix un model que no ha estat consultat ni debatut per la població dels territoris.

Podem arribar a la conclusió, doncs, que els processos de participació ciutadana en un model de democràcia representativa (com el de Vilafranca):

- Estableixen límits als assumptes a decidir.
- Limiten la capacitat de decisió de la ciutadania.
- Deixen la gestió pública en mans de poques persones.
- La cessió de petites parcel·les de decisió són vistes per l'equip governant com a concessions "generoses" i "progressistes" a la població.
- Els governs condicionen fortament aquest tipus d'iniciativa i els resultats no acostumen a ser vinculants.
- L'Equip de govern disposa d'un poder polític que maneja al seu gust: ell és qui proposa i rebutja, qui planteja o obvia.
- No es concedeix la informació necessària a la població per tal que aquesta pugui establir un judici d'avaluació sobre les polítiques públiques municipals.

La participació ciutadana no ha de ser un instrument al servei del poder per oferir una cara generosa a ciutadans i ciutadanes, sinó que ha de ser l'eina per a prendre decisions importants i reals sobre la futura evolució social, urbana, quotidiana de la societat i de la nostra vila.

Com que la democràcia participativa és la capacitat de decidir col·lectivament el nostre futur, que no ens pretenguin enganyar: de democràcies n'hi ha més d'una, però de participatives no!

Cal que els ciutadans/es puguem dir la nostra en el procés d'elaboració dels pressupostos municipals. Cal treballar perquè els pressupostos municipals siguin elaborats, en part, per la ciutadania de Vilafranca i, així, poder decidir quines partides pressupostàries són més urgents i importants i quines no ho són tant.

Sobre el cost de l'exposició Vilafranca en marxa i d'altres inversions de l'Ajuntament

El gener de l'any passat l'Ajuntament va iniciar una campanya anomenada *Vilafranca en marxa* amb la qual l'Equip de govern municipal volia presentar-nos els projectes de futur i d'altres que ja estan engegats.

Una exposició a la Capella de Sant Joan, anuncis als mitjans de comunicació, falques de ràdio, tríptics informatius, càterings... van ser alguns dels mitjans emprats per tal de fer visible aquesta campanya.

A banda de les nostres consideracions envers aquesta iniciativa (sobre la seva idoneïtat o no, o l'objectiu que buscava), hem volgut saber quin cost real va tenir (totes les dades que incloem han estat obtingudes del servei d'intranet de l'Ajuntament i tenim a disposició de qualsevol ciutadà/na els documents que les acrediten).

En aquest gràfic podeu veure quin ha estat el cost que, en total, ens va costar als vilafranquins/es 43.063,70 €. Una campanya on només s'exposaven projectes de l'Equip de govern sense que els ciutadans/es poguéssim valorar-los o participar-hi.

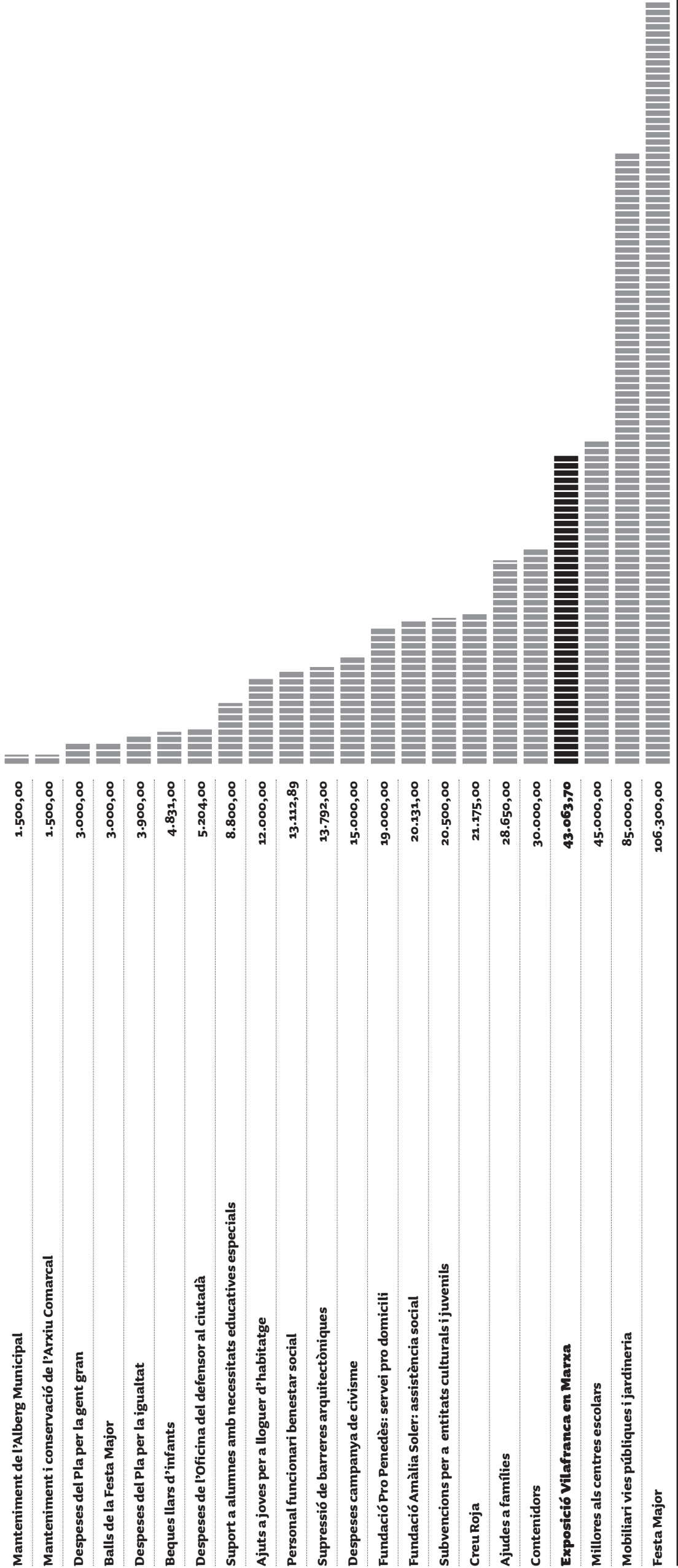
D'altra banda, també us presentem l'import que l'Equip de govern ha dedicat durant l'any 2005 a algunes inversions importants per a la nostra vila. **Creiem que no té massa sentit que la inversió que l'Equip de govern fa en beques per a les llars d'infants sigui de 4.831,00€, o que el Pla per a la gent gran tingui un pressupost de només 3.000€, o que en els ajuts a joves per a llogar habitatges només s'hi destinin**

12.000€, tenint en compte els preus abusius dels habitatges.

En definitiva, aquestes dades confirmen que cal que els ciutadans/es puguem dir la nostra en el procés d'elaboració dels pressupostos municipals. Cal treballar perquè els pressupostos municipals siguin elaborats, en part, pels ciutadans i ciutadanes de Vilafranca i, així, poder decidir quines partides pressupostàries són més urgents i importants i quines no ho són tant. Ja que nosaltres paguem, seria just que també poguéssim decidir com es gasta els nostres diners l'Ajuntament.

Això és *participació ciutadana*, d'altres accions són maquillatge.

FONT: PRESSUPOSTOS 2005

Des de fa dos anys, amb motiu de la commemoració del Dia de l’Alliberament Gai, Lesbià i Transsexual (28 de juny), la Comissió 28 de juny organitza un seguit d’actes culturals a la vila. En l’edició del 2005, el nostre Ajuntament va mostrar certa obstaculització o desatenció durant la preparació dels actes commemoratius.

Una jornada entrebancada

Des de fa dos anys, amb motiu de la commemoració del Dia de l’Alliberament Gai, Lesbià i Transsexual, la Comissió 28 de juny organitza un seguit d’actes culturals a la vila. En l’edició del 2005, el nostre Ajuntament va mostrar certa obstaculització o desatenció durant la preparació dels actes commemoratius. Vet aquí el que va succeir a mode de relat:

“Hi havia una vegada un equip de govern municipal que pregonava a tort i a dret el seu esperit democràtic, en una petita vila on el diàleg i la joia regnaven per arreu i les campanetes de felicitat i alegria amenitzaven la vida de ciutadans i ciutadanes.

Un bon dia, un grup de persones decidiren reivindicar els drets del col·lectiu Gai, Lèsbic i Transsexual a través de la música, del teatre, del cinema i de xerrades. Aquest grup de treball es batejà amb el nom de Comissió 28 de juny.

L’Equip de govern, per la seva banda, va declarar Vilafranca vila anti-homofòbica en un Ple Municipal.

Però, a l’hora de la veritat, i com en tots els contes, tanta felicitat no era real i les coses es van anar complicant. Per aconseguir ben poc, la Comissió 28 de juny, va haver de fer molt.

- Finestreta única? els tràmits burocràtics demanant els permisos d’ocupació de l’espai públic, de connexió elèctrica, l’escenari, la utilització del balcó de l’Ajuntament per a una representació teatral... es van fer eterns.

- “D’oca en oca i jo no tiro perquè no em toca”, “passa paraula que prendre la decisió a mi no em dóna la gana!”. A l’Ajuntament de telèfon en telèfon i a cada trucada torna a començar la història!

- Facilitar el balcó de l’Ajuntament per a realitzar un petit acte teatral de Romea i Julieta? “I ara! Quina feinada!” “A veure si aquests ens penjaran l’estelada!”.

La negativa va venir triplicada: Ni bandera homosexual, ni balcó, ni estelada. Quina vergonya! Quina censura! Com si estiguéssim en temps de la dictadura!

I per acabar, ens cedeixen l’escenari però ens el deixen desmuntat en un racó de la plaça! Però des de quan els equipaments municipals se cedeixen així? Això són maneres? Que no hi ha Unitat de Serveis a Vilafranca?

Això de l’escenari va ser el darrer calvari!

I vet aquí un gos i vet aquí un gat que aquest conte encara no s’ha acabat”.

Malgrat tot, els actes organitzats per la Comissió van tenir molt bona acollida i van funcionar molt bé. És la part positiva de la història.

En resum: Obstaculització dels tràmits necessaris per a organitzar els actes + Negació de l’ús del balcó de l’Ajuntament per a la realització d’una petita obra teatral, com va fer l’Ajuntament pel Carnaval 2005 + Desatenció a l’hora de facilitar el muntatge i la preparació de l’acte teatral Romea i Julieta + No adhesió de l’Ajuntament a la Comissió 28-J, tot i estar oberta a totes les entitats + L’equip de govern no va complir l’acord del ple municipal d’organitzar un acte anual en commemoració del 28 de juny = **L’equip de govern realment no va donar suport a la causa ni a les persones que es varen mobilitzar al respecte.**

Per tots aquests motius hem decidit encapçalar aquest escrit com “Una jornada entrebancada”. O no ho veieu així?
Comissió de la Dona de la CUP.

Som molts els ciutadans de Vilafranca que ens sentim discriminats, ja que l’estat i les condicions de molts carrers de la nostra vila ens impedeixen realitzar les nostres activitats amb normalitat i seguretat, dificultant la progressiva integració social de les persones amb mobilitat i comunicació reduïdes.

Carrers que discriminen

Dins de les nostres necessitats diàries, ens desplacem per la vila per a realitzar activitats quotidianes com qualsevol altra persona (anar a treballar, a l’escola, a comprar...).

Tot això seria un fet normal si no fos per la quantitat de barreres arquitectòniques que tenen els nostres carrers i que ens impedeixen realitzar amb normalitat aquestes activitats.

Entenem per barreres arquitectòniques els elements urbans que impedeixen la llibertat de moviment i l’autonomia de les persones. Lluny de creure que aquest és només un problema de les persones amb mobilitat reduïda (gent gran o amb minusvalidesa), tots patim algun cop aquest problema.

Dificultat per caminar per voreres estretes que no permeten el pas simultani de dues persones, impossibilitat de passejar els nostres fills amb cotxet, vehicles estacionats en espais de pas per a vianants, cotxes ocupant voreres, contenidors d’escombraries tant plens que ocupen l’espai del vianant, cotxes que, per a poder circular, envaeixen el nostre espai, obres que ocupen les voreres, voreres malmeses per les mateixes obres... En fi, ja veieu que el fet de passejar per qualsevol carrer de la nostra vila pot ser una cursa d’obstacles.

Tot i que una part d’aquestes barreres arquitectòniques formen part de l’herència del passat, és responsabilitat de l’Ajuntament treballar per a fer-les desaparèixer en un espai de temps raonable.

Actualment l’ajuntament és excessivament permissiu amb les barreres arquitectòniques que ell ha creat o heretat (voreres, carrers, elements urbans...) i excessivament permissiu amb les barreres que ocasionen els vehicles, els comerços, les constructores, etc.

Com podríem minimitzar aquestes barreres?

- Creant un codi d’accessibilitat d’obligatori compliment per a comerços, empreses i Ajuntament. Fent-lo complir, és clar!

- Sensibilitzant empreses i ciutadans per respectar aquest codi d’accessibilitat.

- Prioritzant la mobilitat dels vianants respecte als cotxes.

- Fent un seguiment de tot tipus d’obres per tal d’evitar contenidors sobre les voreres, tanques mal senyalitzades, destrucció de les voreres, etc., que impedeixen la mobilitat normal. Sancionant.

- Potenciant l’ús de bicicletes i del transport públic.

Com veieu, amb tot això, som molts els ciutadans de Vilafranca que ens sentim discriminats, ja que l’estat i les condicions de molts carrers de la nostra vila ens impedeixen realitzar les nostres activitats amb normalitat i seguretat, dificultant la progressiva integració social de les persones amb mobilitat i comunicació reduïdes i, en molts casos, recloent ciutadans i ciutadanes que ja no s’atreveixen a sortir al carrer.

Voldríem encoratjar-vos a tots els vilafranquins i vilafranquines a participar activament en els plens de l'Ajuntament, bé fent-nos arribar les vostres propostes o bé assistint al Ple. D'aquesta manera sabreu què és el que pensen els nostres polítics i com actuen hipòcritament davant d'algunes propostes fetes absolutament d'una manera constructiva.

La hipocresia de l'equip de govern

Quan, des de la CUP, definim quines mocions es presentaran al Ple Municipal, ja sabem, independentment del que s'hi demani, que l'Equip de govern tindrà tres motius per votar-hi en contra:

- 1. La moció obliga l'Equip de govern a fer alguna cosa.**
- 2. Aprovar la moció implica modificar el pressupost (ells presenten les seves modificacions al pressupost quan i com volen).**
- 3. Que la moció deixi en evidència problemes dels ciutadans/es de la vila.**

Tot i així, no defallim i continuem presentant mocions per a millorar el nostre poble.

L'any passat vàrem presentar una moció demanant una sèrie de mesures per a solucionar uns problemes que els usuaris/es del Casal de la Gent Gran de Vilafranca ens havien fet arribar durant una visita que els vàrem fer.

La moció demanava els punts següents:

- 1. Que l'Ajuntament vetlli i garanteixi per la qualitat dels serveis i instal·lacions dels Casals de la Gent Gran de titularitat pública, recolzant i fent seguiment de les peticions que des de l'administració del Casal es formalitzin.
- 2. Que la Unitat de Serveis pugui prestar els seus serveis al Casal de la Gent Gran.
- 3. Que l'Ajuntament doti els pressupostos de l'any 2006, i posteriors, d'una partida per a despeses imprevistes o de subministraments per al Casal de la Gent Gran i d'una altra partida de manteniment que en garanteixi el correcte funcionament.

- 4. Que l'Ajuntament exigeixi a la Generalitat de Catalunya l'aplicació de mesures per a prevenir els efectes de les altes temperatures (instal·lació d'aire condicionat).
- 5. Que, en el cas que la Generalitat de Catalunya demori la instal·lació de l'aire condicionat al Casal de la Gent Gran més enllà del 15 de juny, l'Ajuntament es faci càrrec de la instal·lació.
- 6. Que el Servei de Parcs i Jardins garanteixi el bon estat del pati annex al Casal de la Gent Gran, de titularitat municipal, com si d'un parc més de la vila es tractés.
- 7. Demanar a la Generalitat de Catalunya que traspassi a l'Ajuntament la gestió dels Casal de la Gent Gran i que proporcioni el finançament adequat.

La moció va ser esmenada per l'Equip de govern municipal (PSC-IU-ERC) i, dels set punts, només es va aprovar l'últim.

El regidor Patro Recober, del grup socialista i regidor de Coordinació dels Plans Transversals, Societat del Coneixement, Medi Ambient i del Pla per a la Gent Gran, ens va acusar de populistes. És populista que els mateixos responsables del Casal d'Avis et comuniquin un seguit de problemes sobre les seves instal·lacions i els presentis al Ple per a intentar solucionar-los? És populista demanar que s'arreglin els problemes dels ciutadans/es de la vila?

Va afegir que l'Ajuntament no pot assumir despeses que pertocuen a una altra administració, perquè això suposaria una ingerència (cal recordar però, que les escoles bressol tampoc són competències que pertocuen a l'Ajuntament, però s'han assumit). Aquest fet, segons en Patro Recober, “comportaria que els vilafranquins paguessin un servei dues vegades i

la situació seria caòtica si, seguint aquest principi, l'Ajuntament hagués de suplir mancances en altres serveis com l'hospital, les escoles, etc.”

Potser, en realitat, en Patro Recober volia dir que si aprovéssim la moció deixaríem en evidència la manca de qualitat dels serveis que proporciona la Generalitat i, és clar, com que ara també manen a Barcelona...

Finalment l'alcalde Marcel Esteve va remarcar que ell “havia parlat amb els responsables del Casal i que la solució no havia de venir de l'Ajuntament. Cal millorar l'equipament, però en el marc de les competències que cada administració té assignades.”

És a dir, que teníem raó i la moció era correcte: hi ha mancances al Casal d'Avis i com que no són competència municipal, les deixem de banda.

No obstant això, i encara que la moció no va ser aprovada (ja que compleix els tres punts necessaris per a no ser aprovada), estem orgullosos d'haver-la presentat, perquè a partir d'aquesta moció, algunes coses es van moure.

Ho demostra el fet que un cop registrada la moció i sense haver arribat encara al Ple, l'alcalde en persona va trucar el president del Casal d'Avis per a “interessar-se” per allò que des de la CUP exposàvem a la moció. De fet, des de la CUP havíem demanat al president del Casal d'Avis que participés en el Ple (qualsevol entitat de la vila pot participar en un ple per a defensar una moció gràcies a la modificació introduïda per la CUP en el Reglament Orgànic Municipal). Tot i que semblava que hi participarien, per motius que no coneixem, la junta del Casal va preferir no fer-ho.

Dies després de ser presentada la moció, l'alcalde i la segona tinent d'alcalde, Anna Girona, van visitar el Casal d'Avis, preocupant-se per la

seva situació. Semblaria estrany també que si tot funcionés bé al Casal, ara es preocupessin per la seva situació. Els responsables del Casal els van explicar tots els problemes que nosaltres havíem exposat a la moció i després d'anunciar-los que arreglarien el pati i els hi canviarien els bancs, van marxar.

Sobta que si no hi ha cap problema, l'alcalde faci una visita de cortesia per a interessar-se per l'estat del Casal d'Avis, oi?

La junta del Casal d'Avis va rebre la visita del diputat del PSC, Roberto Labandera. Tot i que desconeixem els continguts de la visita, tot fa pensar que alguna preocupació mouria el diputat per a presentar-se al Casal d'Avis tot i no ser període electoral.

Amb tot això, arribem a la conclusió que l'Ajuntament mai reconeixerà públicament que quelcom no funciona, que hi ha serveis que no funcionen, o que tenen mancances importants. Però si ho denunciem, com a mínim, es farà alguna cosa.

És trist però que l'Ajuntament no vulgui ser responsable dels problemes dels ciutadans/es de la vila, només perquè la seva solució correspon a una altra administració.

Per tant, des de la CUP voldríem encoratjar-vos a tots els vilafranquins i vilafranquines a participar activament en els plens de l'Ajuntament, bé fent-nos arribar les vostres propostes o bé assistint al Ple. D'aquesta manera sabreu què és el que pensen els nostres polítics i com actuen hipòcritament davant d'algunes propostes fetes absolutament d'una manera constructiva.

- 1** Regals Güell a la plaça de la Constitució. Aquí situem l'antic mercat medieval de la carn, on els documents conservats parlen de l'existència de sis columnes.

2 Antic restaurant Txantatatxan, al carrer de la Fruita. S'han conservat un conjunt d'arcades a l'edifici actual.

3 Arcada conservada a la botiga IKKS del carrer de La Parellada.
- 4** Arcada conservada al bar Marlene, al carrer de La Parellada.

5 Cal Blay, arcada conservada als baixos de la casa Dorda del carrer de la Font.

6 Dandara, arcada conservada a la plaça Constitució núm. 46.

7 Sabateria Casals, arcada conservada a la Plaça de la Constitució núm. 22.
- 8** Òpera Joies, arcada conservada al Passatge Enric Regull núm. 6.

9 Muralla i espitllera del segle XIV al carrer Muralla dels Vallets, darrera la casa de la Festa Major.
- 10** Arcades conservades a la Plaça de la Constitució, núm. 44.

11 Mur i finestra conservades a la botiga Colors a la plaça de l'Oli. A l'interior d'aquesta illa de cases hi situem el castell medieval.

Mostrem un conjunt de fotografies d'establiments comercials del centre històric que han tingut l'interès de conservar arcades i altres elements arquitectònics que van ser descoberts al fer les reformes de les botigues. La voluntat personal d'uns pocs comerciants ha aconseguit preservar en alguns espais de la vila la personalitat pròpia i els valors culturals del centre històric, acostant-nos amb el seu gest al coneixement d'un passat més proper.

Què ens queda del centre històric medieval?

12 Es va enderrocar la casa Miret (1996), tot i que al Pla General de Vilafranca (1979-81) hi constava com a “Edifici que cal conservar”. Plaça Llorens i Barba, núm. 2.

13 Enderrocament de Cal Rafeques, a la Parellada núm. 20. Durant les obres, un vianant va comunicar que apareixien restes arquitectòniques d'un edifici medieval. Això va comportar un estudi arqueològic, que va confirmar les restes d'un edifici d'època baix medieval, possiblement relacionat amb la comanda de Sant Joan.

14 Obertura d'un nou carrer entre el carrer dels Ferrers i la plaça Lluís Via. Una gran arcada va aparèixer sencerament de l'enderroc, però va ser destruïda. En aquest carrer, es va optar per esborrar part de la seva història. L'Ajuntament pensa dedicar-lo a l'historiador local Antoni Sabaté Mill. Desafortunat!

15 Obres de construcció d'una discoteca a la rambla de Sant Francesc a l'abril de 1990. Hi va aparèixer un tram de paret suposadament de la muralla del segle XIV, malgrat que no es va poder estudiar.

16 2002 Enderroc al carrer de la Fruita, vora la plaça de la Constitució, on van quedar a la vista tres arcades medievals, actualment cobertes amb un producte antihumitat.

17 Capitells medievals reaprofitats en un altre espai, procedents de l'enderroc d'un edifici al centre històric.

18 Finestra oberta al mur del Claustre de Sant Francesc on es van malmetre les pintures medievals, conseqüència de no haver realitzat les prospeccions arqueològiques en aquest edifici catalogat.

L'eina per decidir els elements del patrimoni local que un municipi vol conservar és el Pla Especial i Catàleg de Patrimoni (arquitectònic, mediambiental i arqueològic). **En el cas de Vilafranca, quan aquest es va elaborar, no es va contemplar la ciutat medieval com a una unitat, és a dir, no es va protegir tot l'interior de la ciutat sinó només el perímetre de la muralla medieval. Així, s'han permès i es permeten obres i reformes sense cap control arqueològic, de manera que les excavadores van per davant dels estudis científics i d'aquesta manera és molt difícil que es pugui trobar res.**

Al centre històric medieval hi ha edificis que contenen elements d'època medieval ocults (arcades i murs). Aquestes restes arquitectòniques que no són visibles a simple vista, són destruïdes perquè no es realitza

una recerca eficient per comprovar-ne la seva existència.

En algun cas hem pogut fotografiar aquests elements medievals un cop s'ha enderrocat l'edifici (fotografies 13 i 16). Aquests casos s'han pogut documentar, però malauradament de la majoria d'enderrocaments del centre històric no en sabem res. Encara no s'han establert mesures eficients i suficients per localitzar i protegir les restes medievals d'aquests edificis.

Un exemple molt proper. Als anys 80 i 90 es van fer obres i reformes a l'edifici de l'Ajuntament i al Claustre de Sant Francesc, prescindint de la realització de prospeccions arqueològiques. En aquest darrer cas, degut a la manca d'aquestes, el mateix Ajuntament va malmetre restes pictòriques al claustre (fotografia 18). A data d'avui, cal dir que s'han realit-

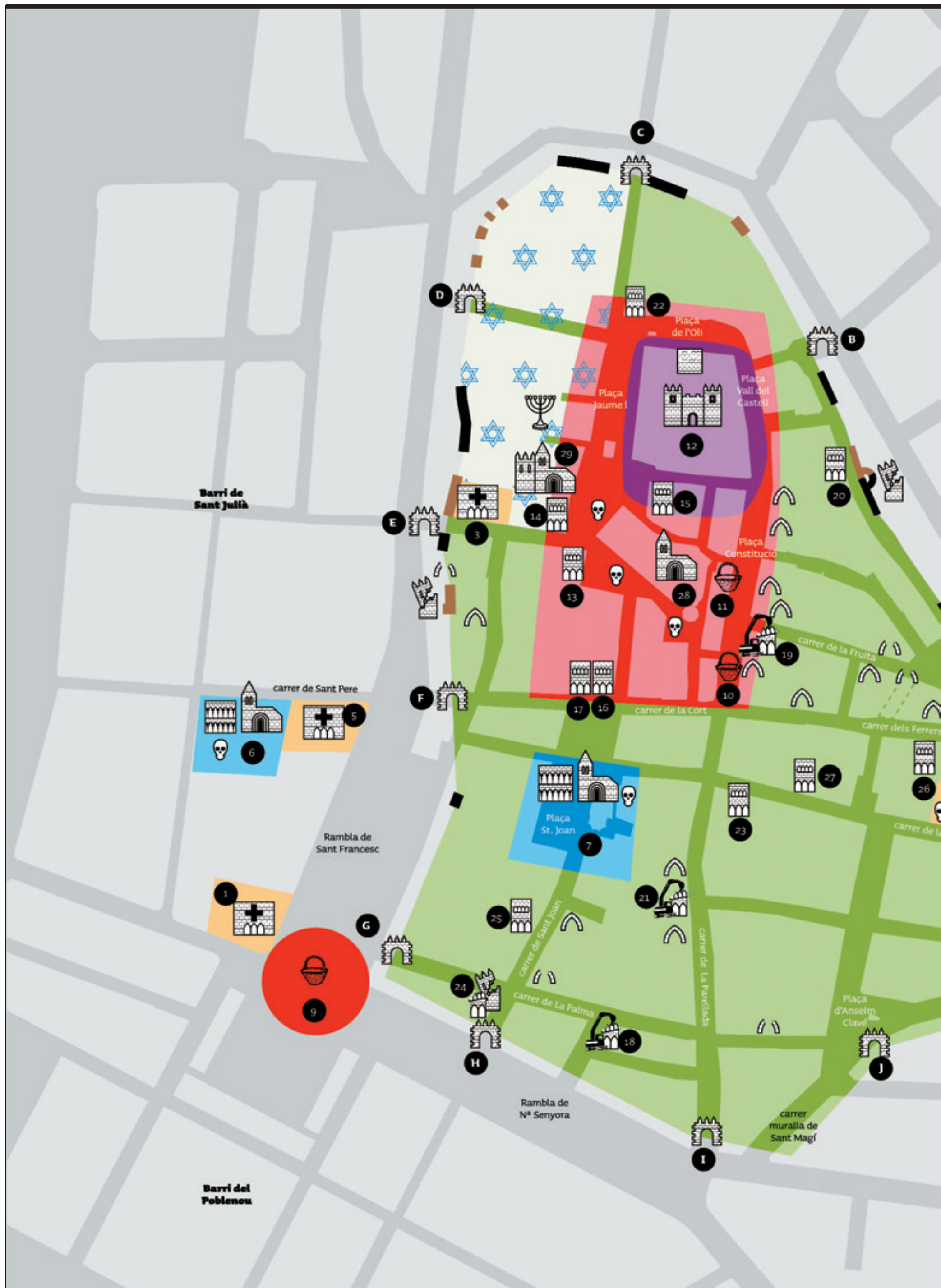
zat prospeccions abans d'iniciar els nous treballs de reforma.

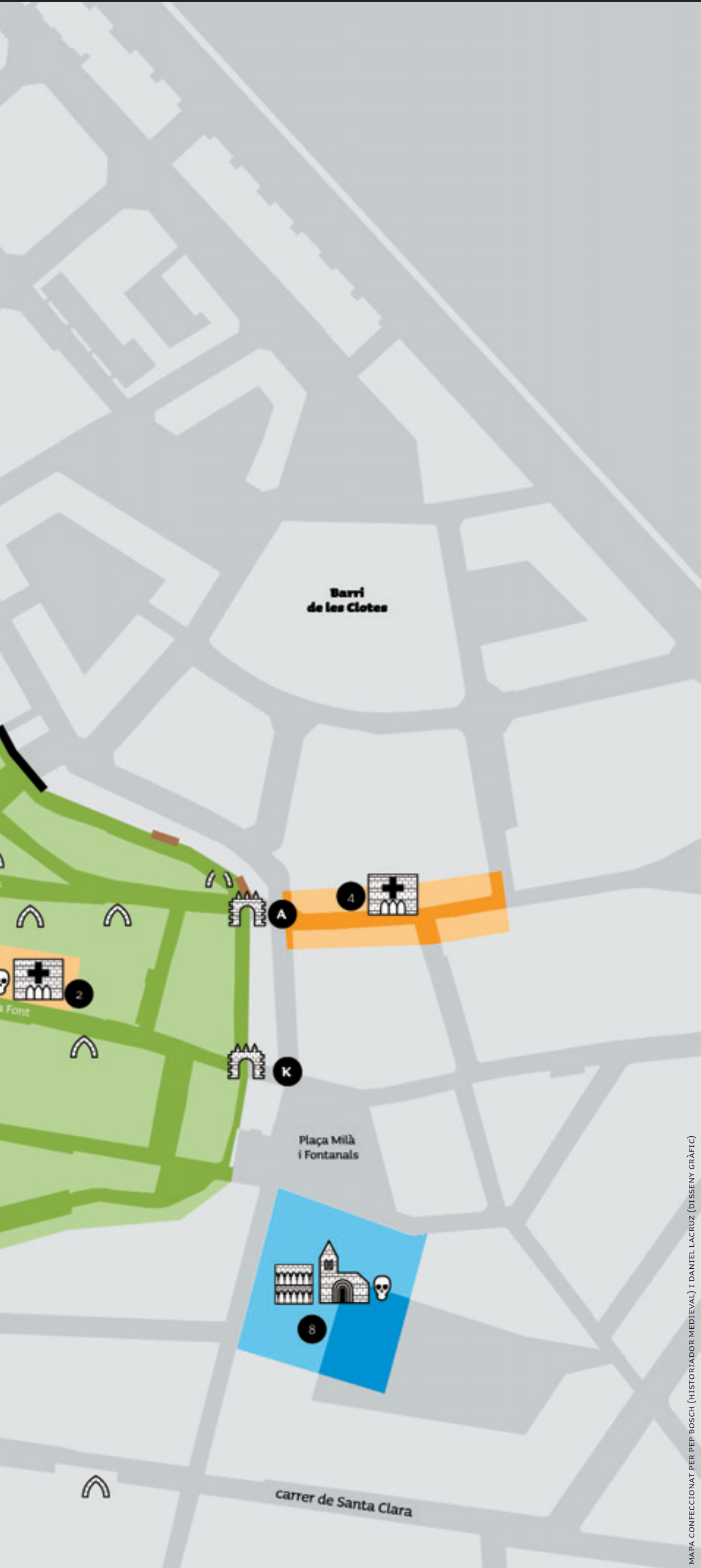
Però el Pla Especial i Catàleg d'Arqueologia encara no està aprovat, tot i el compromís de l'equip de govern d'enllestir-lo abans de l'any 1988. Durant aquests 18 anys no hi ha hagut la voluntat de protegir les restes arqueològiques de la nostra ciutat medieval. Al 2003, l'Ajuntament va decidir protegir l'espai per on passaven les muralles del segle XIV, però va obviar totalment que les restes arqueològiques de l'antiga ciutat medieval es troben dins el recinte de les muralles.

Al juny del 2004, a resultes d'una moció de la CUP, es va incorporar al sistema de control urbanístic de l'Ajuntament els jaciments localitzats l'any 1989, amb l'objectiu de situar-los i establir mesures de protecció.

Al juliol del 2004 vàrem denunciar públicament l'abocament de terres a l'entorn de l'ermita romànica de Santa Maria dels Horts (s. XI) inventariada al Catàleg d'edificis històrics, en un espai definit al POUm com a “espai de protecció d'un edifici medieval d'interès arqueològic”.

Al juny del 2005, una nova moció de la CUP tornava a demanar mesures de protecció de les restes arqueològiques al centre històric medieval. Aquesta moció es va acompanyar d'un seguit de fotografies documentals. **El govern municipal es va comprometre a que una comissió d'experts elaborés un seguit de mesures de protecció abans d'acabar l'any. A data d'avui encara no n'hem rebut cap. Mentrestant, continuem perdent patrimoni.**

Aquest plànol de la Vilafranca dels segles XII al XV ha estat realitzat a partir de fonts bibliogràfiques, documentals i arqueològiques, i també a partir de testimonis de vilafranquins/es que ens han parlat del nostre passat. Possiblement és el primer intent de fer una difusió gratuïta i d'enriquiment cultural del patrimoni amb el que convivim però que sovint ens passa desapercebut. Se n'ha subestimat el seu valor sobretot si el comparem amb la difusió feta del patrimoni modernista vilafranquí. És una petita recerca del que encara podem trobar, oberta a tothom per a engrandir-la.

Les prospeccions arqueològiques són necessàries per tal de localitzar les restes que vagament podem situar gràcies a la documentació històrica que ens ha arribat (la sinagoga, el monestir de Santa Clara, els hospitals medievals...). Si no es realitzen anem perdent episodis de la història.

Conservar i donar a conèixer el patrimoni medieval que encara queda en peu és la garantia de la supervivència i de la recuperació dels elements que configuren la nostra herència cultural.

	Ciutat medieval (s. XII-XIII)		Ciutat emmurallada (s. XIV-XV) fins al segle XIX
---	----------------------------------	---	---

	Call Jueu (s.XII-finals s.XV)		Sinagoga
---	----------------------------------	---	----------

	1 Hospital de Blanca de Cervelló (s.XIII-XIV) 2 Hospital del Sant Esperit (s.XIII-finals s.XVII) 3 Hospital de Santa Maria (s.XIII-finals s.XV) 4 Hospital de Sants o de Sant Llätzer (s.XVI) 5 Hospital de Sant Pere o Sant Jaume de la Calçada (s.XV)
---	---

	6 Monestir de Sant Francesc (s.XIII-XIV) i biblioteca (s.XVI) 7 Comanda de Sant Joan de Jerusalem (s.XIV-XVIII) 8 Monestir de Santa Clara (s.XII-XVI)
--	---

	9 El Firal - Fira anual internacional 10 Mercat de la Plaça Major (s.XIII-XVI) 11 Mercat de la carn i del peix (s.XIV)
---	--

	12 Castell del Castlà o castell Moixó de la Clota (s.XIII-destruït s.XV)
---	---

Citem alguns edificis medievals i d'altres que estan assentats sobre construccions d'època medieval. Malgrat les fortes remodelacions, encara conserven elements arquitectònics:

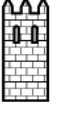
	13 Edifici de la Pia Almoïna (s. XV) 14 Museu de Vilafranca. Palau Reial (s.XIII-XIX) 15 Palau Baltà o Babau (s.XIV-XIX) 16 Ajuntament actual. Casa senyorial de Bernat Pellicer (s.XIV-XV) 17 Casa Macià (s.XIV-XV)
---	---

	18 Casa Miret s.XVII-XVIII (Hostal del Rei s.XIV-XV). Enderrocada desembre 1996 19 Edifici enderrocant l'any 2002 (s.XX?). Casa senyorial del castlà Barberà (s.XIV-XV) 20 Casa Torrents i Miret s.XVIII (casa senyorial del Baró de Rocafort) (s.XIV-XV) 21 Cal Rafeques s.XIX. Restes casa senyorial (s.XIV-XV). Enderrocant l'any 1989
---	--

	22 Casa Gomà (s.XIII-XVI) 23 Casa Dorda (s.XIII-XVI). 24 Palau Copons (s.XV-XVI) Derruït al 1887 25 Casa Batlle (s.XVII-XVIII) 26 Casa Milà de Ferran (s.XV) 27 Cal Noia (façana remodelada l'any 1900)
---	--

	28 Capella de Santa Maria (S.XII). Campanar (s.XIV) i Basílica 29 Capella de Sant Pelegrí o dels Trinitaris (s.XIV-finals s.XVI) Capella de Santa Maria dels Horts (S.XI) Capella de Sant Pau (a partir s.XV). Muntanya de sant Pau Capella de Santa Digna. No trobada Capella de Sant Jaume (s.XIV-XV) No trobada
---	---

	Portals de la muralla (tots destruïts) A - Portal de la Granada B - Portal d'en Coloma o Portalet C - Portal de Canyamars o de Ferran D - Portal d'en Salelles E - Portal del Pont Nou o de Sant Bernat F - Portal de Sant Pere o de Framenors G - Portal de la Torregrossa H - Portal d'en Fresquet o de Sant Joan I - Portal de Barcelona o de Nostra Senyora J - Portal de Santa Clara o d'en Soler K - Portal del Sant Esperit o de la Font
---	---

	Cementiri		Mur
	Torre conservada		Torre enderrocada
	Arcades conservades "in situ"		Arcades enderrocades

	Trams de muralla documentats per arqueòlegs
	Trams de muralla destruïts (1970-2003)

Ja fa mesos que estem realitzant un seguiment visual de les rieres del municipi. Hem recollit també el testimoni de diferents entitats i veïns de Vilafranca sobre l'estat d'aquests espais naturals tant fràgils.

La riera de Llitrà és un abocador!

La riera de Llitrà ha patit en diverses ocasions l'abocament de les aigües residuals del complex esportiu de l'Ajuntament de Vilafranca, ja sigui per deixadesa ja sigui per un manteniment incorrecte de la xarxa que provoca obstruccions importants (embossament del col·lector). La qüestió és que en més d'una ocasió les aigües residuals de la zona esportiva han anat a parar directament a la riera de Llitrà, contaminant i deteriorant la qualitat ecològica de les aigües, la vegetació de ribera i la fauna existent a la riera.

Comptem amb el testimoni de veïns de la zona esportiva que ens han fet arribar les queixes i denúncies realitzades tant a SEPRONA, com a l'Agència Catalana de l'Aigua, com a l'Ajuntament.

Sense anar més lluny, el passat mes de novembre es va produir el darrer abocament d'aigües residuals de la zona esportiva a la riera. Un veí de la zona (que ja ha alertat en diverses ocasions a l'Ajuntament i a les diferents administracions competents) ens va fer arribar les fotografies de l'abocament i la còpia de la denúncia realitzada a SEPRONA (Servicio de Protección de la Naturaleza de la Guardia Civil). A la denúncia hi consta que es va preguntar directament a AIGÜES VILAFRANCA so-

bre aquest abocament. Aquesta empresa va respondre que no en tenien coneixement però que es podria haver donat un embossament de la xarxa del clavegueram. Posteriorment, AIGÜES VILAFRANCA (entres els dies 7 i 8 de novembre) va ordenar la neteja d'aquestes canalitzacions amb un camió aspirador i va extreure les terres, llots i residus acumulats al col·lector, per reconduir les aigües residuals cap a la depuradora de Vilafranca i no cap a la riera.

En el darrer Ple Municipal, la CUP també va demanar explicacions sobre aquests fets per segona vegada. El Regidor de Medi Ambient, Sr. Patro Recober va admetre que no tenia cap coneixement sobre el tema. El Regidor Joan Pareta va respondre que sí que era cert que havien detectat un possible defecte en les instal·lacions.

L'Ajuntament una vegada més ens vol fer creure que el que va passar el mes de novembre no havia passat mai, però els diferents testimonis recollits ens demostren com aquests s'han produït en diverses ocasions.

Des de la CUP fem sortides de seguiment per les dues rieres realitzant fotografies dels diferents abocaments incontrolats de la zona i de l'estat d'aquests corredors biològics. I volem denunciar l'estat en el que es troben.

La riera de Llitrà es troba farcida de residus per arreu: bateries, neveres, pneumàtics, restes de cotxes, runes, etc. Residus que contaminen el sòl i les aigües i que malmeten aquests espais fluvials tant fràgils.

Demanem a la Regidoria de Medi Ambient, que es tanqui la sortida per a les aigües residuals que hi ha a la riera de Llitrà per a evitar que aquests abocaments no es tornin a produir mai més encara que hi hagi fortes pluges. Demanem també que es prenguin mesures per a evitar els abocaments incontrolats de residus als voltants de les rieres. Que es retirin i netegin aquests espais naturals de manera continuada i que si cal que es tanquin els accessos als camins per als vehicles.

Arran de la nostra denúncia, la Regidoria de Medi Ambient ha fet una petita actuació de neteja, tant petita tant petita ... que els abocaments que vàrem denunciar públicament encara hi són.

[el racó ber]

T Premi a la rotonda menys sostenible!

Segons el Pla d'acció ambiental de la nostra vila, cal enjardinar els espais públics amb espècies autòctones que garanteixin una adaptació fàcil i un manteniment amb el mínim consum d'aigua. El Pla d'acció ambiental recomana eliminar la gespa dels jardins municipals perquè és una espècie forana que té un consum alt d'aigua.

Doncs, felicitats! D'això se'n diu fer les coses al revés. Com podeu veure a la fotografia, aquesta rotonda nova, s'acaba d'enjardinar amb gespa. Ens deu sobrar l'aigua a Vilafranca. Serveis tècnics ... aneu en compte que Gota a gota s'esgota!

Més places dures

Els espais verds del nucli urbà no són el que la majoria de la població entenem com a espais verds. No més cal passejar per Vilafranca. Així, trobem places noves acabades d'urbanitzar i d'inaugurar, com la Plaça Marià Manent, catalogada com una zona verda però que, en realitat, no és més que un espai dins el recinte d'un bloc de pisos d'un autèntic gris ciment.

Les rotondes també estan catalogades com a zones verdes, des de les relativament cuidades a les que estan més deixades de la mà de Déu.

L'Equip de govern fa política-ficció en aquest tema. Compta els metres quadrats d'espai verd per habitant que tenim a la vila i ho suma tot: places dures i grises, rotondes, aparcaments municipals... per poder dir-nos que estem de sort, que som dels municipis del país amb més metres quadrats d'espai verd per habitant. I què més! Comptem realment els metres que corresponen a espai verd, de veritat ?

L'escola pública és l'única eina que tenim per a garantir la formació integral i igualitària de ciutadans i ciutadanes en les mateixes condicions i l'única eina que ens permet garantir aquest dret universal per una societat cohesionada i justa.

T'escola pública com a garantia del nostre futur

Si tots tenim clar que l'educació és un dret universal i un bé públic, l'Administració (sigui local o supralocal) té el deure de garantir -en condicions de qualitat i d'igualtat- l'educació dels ciutadans i ciutadanes i, per tant, ha de garantir la qualitat de l'escola pública.

- Tothom està d'acord en que l'escola és una part molt important en el procés d'educació i de formació de futurs ciutadans/es, i per tant, és la base de qualsevol país.
- Tot i aquesta afirmació, que qualsevol dels nostres polítics subscriuria, històricament l'escola pública ha estat la gran oblidada (per omissió o a consciència) de l'Administració, portant l'educació a límits extrems de deixadesa, només superats amb la bona voluntat de mestres, pares, mares i alumnes.
- Per resumir, alguns dels problemes que pateixen les nostres escoles i que no permeten garantir una educació de qualitat són:
- **Dèficit de centres escolars**, situació que provoca la massificació a moltes aules. Actualment moltes escoles superen la ràtio d'alumnes per escola que fixa la Generalitat de Catalunya. En aquest punt, volem remarcar també que són moltes les escoles en què cal fer obres de rehabilitació i d'adaptació a les normatives municipals quant a l'accessibilitat dels centres.
 - **Escoles amb barracons**. Subtilment anomenades "cargoles".
 - **Horaris no adaptats** a la realitat laboral dels pares i les mares.

- **Els llibres i el material escolar** suposen una despesa molt important per a moltes famílies.
 - **Els menjadors escolars** són cars i es preveu que d'aquí a l'any 2008 augmentin un 48%.
 - **Falten mestres** a moltes de les nostres escoles i en moltes ocasions, han d'assumir feines per a les quals no han estat preparats/des.
- Si tots tenim clar que l'educació és un dret universal i un bé públic, l'Administració (sigui local o supralocal) té el deure de garantir -en condicions de qualitat i d'igualtat- l'educació dels ciutadans i ciutadanes i, per tant, ha de garantir la qualitat de l'escola pública.

L'escola pública és l'única eina que tenim per a garantir la formació integral i igualitària de ciutadans i ciutadanes en les mateixes condicions i l'única eina que ens permet garantir aquest dret universal per una societat cohesionada i justa.

Així doncs, per tal que aquest bé públic pugui ser universal i de qualitat, ha de tenir en compte els criteris següents:

- L'escola pública forma part de la societat i del seu entorn. L'educació ha de fomentar el coneixement de la realitat social i ambiental que l'envolta.

- Els centres educatius han d'assumir els horaris laborals de les famílies i, per tant, han d'adaptar els horaris a la realitat de la societat.
- L'escola pública és de tots i totes. Per tant, ha de ser totalment gratuïta. Hi pot assistir qualsevol persona, independentment de la classe social a què pertanyi.
- L'escola pública és democràtica. Així, la titularitat, la gestió, tots els criteris que organitzen les activitats i els objectius seran públics i la seva organització democràtica, amb autonomia pedagògica i de gestió. Sense oblidar l'aportació de recursos.
- L'escola pública és plural, ideològicament i culturalment. En ella hi són presents les diferents cultures i sensibilitats que conviuen en el nostre poble i són representació real de la societat en què vivim. Per tant, l'escola pública ha de ser laica, com correspon a un estat aconfessional i no practicar l'adoctrinament, garantint la llibertat d'expressió i de confessió. El projecte educatiu de l'escola pública com a formadora de ciutadans propugna valors universals, com ara la justícia social, la solidaritat, la tolerància, el respecte a la diversitat ideològica, cultural i lingüística, el pacifisme, l'ecologia, la coeducació, la racionalitat. Per això ha de treballar

per lluitar contra les diferències ideològiques, culturals i socials que donen impuls als fanatismes.

- L'escola pública és part fonamental en la tasca d'aconseguir una societat més igualitària i justa. Per tant, no discrimina, no segrega, integra la diversitat dels ciutadans i, constantment, busca instruments i estratègies per a compensar i superar les desigualtats socials, econòmiques i culturals.

És ben cert que les competències d'educació recauen directament sobre la Generalitat. Ja en coneixem el responsable, doncs, però l'Ajuntament ha d'exigir a la Generalitat el bon funcionament de les escoles. Com a administració més propera i que coneix millor les necessitats de les escoles del municipi, l'Ajuntament s'ha de corresponsabilitzar del bon funcionament de l'educació i de les activitats que deriven del funcionament de les escoles.

Els nostres polítics no poden girar més la cara envers aquest problema i passar-se la pilota constantment. Lluny de triomfalismes, s'ha de posar fil a l'agulla per tal que l'escola pública i de qualitat sigui una realitat ja.

Conversant amb Josep Marrugat i Via, pagès

“El creixement de Vilafranca no és sostenible ni de bon troç”

Rebem al nostre local la visita d'en Josep Marrugat Via, pagès del Penedès i membre del sindicat agrari Unió de Pagesos, responsable del sector del vi a la nostra comarca, membre de l'Executiva Nacional i de l'Executiva Comarcal.

Com està el tema del vi?
La darrera verema ha estat una de les més curtes dels últims anys, ha estat marcada per la sequera i s'ha collit molt menys que en altres veremes. Les dades oficials del Consell Regulador parlen d'un 20% menys respecte la mitjana dels últims deu anys i que, respecte a l'any passat, ha estat inferior en un 32%.

Quin paper hi juga l'Administració?
En aquest moment no n'hi juga cap. I si no n'hi juga cap, nosaltres entenem que juga el paper de les empreses, ja que hi ha una situació d'indefensió i un domini del mercat que fa que es produeixi una situació d'explotació de les empreses cap als pagesos. Nosaltres creiem que l'Administració hauria d'intervenir ja: per una qüestió de justícia social, per justícia de mercat i perquè la llei de mercat, en el nostre cas, no funciona.

Què espereu de la Generalitat?
Esperem un compromís clar per al sector primari i, el que veiem, tant amb els governs de Convergència com amb el que tenim ara (i més incrementat, perquè sap més greu), és que estan a favor de l'agroindús-

tria. Fent polítiques a través de l'agroindústria diuen que es tirarà del sector agrari. I això no és així ja que aquestes empreses miren pel seus beneficis abans de mirar que hi hagi pagesos per a poder produir. Si necessiten avellanes, tant els fa d'on sigui el pagès -turc o català-, mentre ells tinguin la producció d'avellana que necessiten. I amb el vi podria passar el mateix: el raïm pot venir de La Manxa o de l'Argentina. De tota manera, en el sector del raïm ens salva una mica la qualitat del producte i l'enoturisme.

Quina és la posició del govern de la Generalitat respecte al problema dels preus del raïm?
La Generalitat diu que el tema de les taules de negociacions no els pertoca. Nosaltres entenem que sí que els afecta perquè les competències les tenen, però ells diuen que no en poden dictar el preu, que el preu el dicta el mercat. Creiem que n'han d'estar al corrent, han de fer de mitjancers i, fins i tot, fer d'àrbitres, però la veritat és que se'n renten les mans. No assistir en aquestes taules mostra una despreocupació respecte als pagesos. **Cada cop que convoquem una taula, ho comuniquem al Joan Aguado (director de l'INCA-VI) i al Salvador Puig (director general de producció agrària), però no vénen mai, i això que el president de la Generalitat s'hi va comprometre a Vilafranca el dia de Sant Fèlix de 2004: o bé no li fan cas, o bé ell no ha donat les instruccions pertinents.**

Com és la situació de la pagesia a Vilafranca veient les perspectives que tenim de creixement urbanístic, quart cinturó, autovia Vilanova-Vilafranca?
Provoca dues o tres coses. En primer lloc provoca una pèrdua de superfície agrícola, i cal ser-ne conscients perquè normalment aquestes infraestructures i els creixements urbanístics i industrials es produeixen a la millor terra, a la més plana de la comarca. D'altra banda, provoquen un encariment de la terra i unes expectatives de requalificació de terrenys quan vols incrementar la superfície i accedir a treballar la terra d'altres. I no parlem de si el que vols és comprar: els preus es disparen. Hi ha situacions en què el pagès no s'hi guanya la vida i el que fa és esperar una requalificació de les terres. Si tens seixanta anys i en fa cinc que no et guanyes la vida amb la teva feina, aquesta és la solució per a molts: plegar i ja està. Si no hi un marc estable, es produeixen aquests situacions i a més no hi ha noves incorporacions de joves. **En un futur ens podem trobar terra abandonada, erma, esperant que algú la compri per a fer-hi pisos o infraestructures.**

Quan l'ajuntament tira endavant algun pla urbanístic o de desenvolupament industrial, s'estableix algun diàleg amb els pagesos afectats?
Normalment no. Els ajuntaments van a la seva. Es més, quan l'ajuntament té intenció de tirar endavant un pla urbanístic o tirar endavant un sector industrial, ja hi ha un parell d'empreses per a parlar amb els pa-

gesos. És a dir, **normalment amb qui parla l'ajuntament és amb les immobiliàries, no amb els pagesos.**

O sigui que pot ser que tu que vius de la terra, et trobis d'un dia per l'altre que et diguin que aquesta terra ja no és teva?
Ja m'hi he trobat així.

I quin és l'impacte ecològic de reduir el sòl agrícola en favor d'urbanitzar?
A banda de contaminar molt més, el primer que es nota és en la capacitat del sòl d'absorbir la pluja. Quan la terra està treballada, la terra absorbeix l'aigua en tot el recorregut que fa. Si la terra està asfaltada, no absorbeix la pluja -és impermeable- i allà on va a parar l'aigua pot fer-hi molt mal.

Com valoreu el creixement que s'està donant a Vilafranca, quan des de l'equip de govern es diu que el creixement és sostenible?
Jo penso que no és sostenible ni de bon tros. Si continuem així, en poc temps, Vilafranca perdrà tot el sòl que no sigui urbà o industrial.

Si veiéssim les hectàrees que s'han perdut a Vilafranca comparant-ho amb la diferència en població i indústries, veuríem que la població ha augmentat, però que proporcionalment han augmentat molt més els metres ocupats de sòl. Això ens porta al col·lapse. Ja sabem que Vilafranca no pot viure de la seva producció, perquè sinó, no s'haurien carregat les hortes que hi havia. Això culturalment també és una pèrdua important perquè,

en un context en què depenies de la producció pròpia, no s'hauria d'haver crescut cap a zones on hi havia hortes. L'horta però, ha quedat l'última en importància i, tot i que en puguis menjar, això no importa. **Importa créixer en rodó i en això no hi ha cap sostenibilitat.**

És més sostenible reutilitzar l'espai que ja tens i no utilitzar nou espai. De fet, les dades que va donar l'Oriol Nello són esgarrioses. **Diu que a Catalunya hi han tres milions d'habitatges, dels quals un milió està desocupat, entre segons habitatges, pisos acabats de construir i pisos buits.** Això és esgarriós i més veient el ritme de construcció que hi ha. Necessitem espai, volem espai, però fins on? Fins quan? Què hem de fer, quedar-nos sense més espai?

Val la pena lluitar per la defensa del territori?
Jo això m'ho plantejo molt sovint. Si tenim consciència i tenim clar que aquest model ens porta al col·lapse, sí que hem de lluitar per un altre model de país, a no ser que vulguem ser un parc temàtic.

CADA 1er DIUMENGE DE MES

BICICLETADA POPULAR

PEL CARRIL BICI DE VILAFRANCA

inici: davant del City Arms
meta: davant de l'escorxador
longitud: 100 metres
durada aproximada: 30 segons

Volem constatar una vegada més, que des del pacte de govern PSC (+IC-Verds) i ERC, la pluralitat d’opinions i de vot d’ ERC i d’ IC pràcticament és inexistent, ja que la normalitat és que les mocions s’aprovin o es rebutgin segons el criteri del PSC. Amb el pacte, el PSC ha aconseguit dos companys de govern que beneeixen fidelment totes les decisions del seu grup municipal, donant cobertura política a actuacions políticament molt desafortunades (base de muntatge, negociació del conveni del cobriment de la via del tren, saturació dels serveis municipals, etc.).

Algunes de les nostres mocions...

A continuació us presentem algunes de les mocions que hem presentat al Plè Municipal durant el passat 2005 i el 2006:

Moció sobre el Programari Lliure: Aquesta moció va ser aprovada per unanimitat per tots els partits presents a l'Ajuntament, encara que l'equip de govern va rebaixar les previsions inicials. El resultat final va ser un acord on s'estableix promoure la utilització de sistemes operatius i aplicacions lliures en els equips informàtics de l'Ajuntament i l'ús del programari lliure entre els ciutadans/es de Vilafranca, així com prioritzar i recolzar les iniciatives públiques i privades, i les entitats de la vila que apostin per l'ús del programari lliure.

Moció sobre el Casal Municipal d'Avis: Aquesta proposta va ser aprovada per unanimitat pel consistori vilafranquí, però amb una esmena de l'equip de govern municipal (PSC-IC i ERC). A pesar de rebaixar la moció inicial s'aconsegueix acceptar que el Casal Municipal d'Avis disposi de bona climatització durant els mesos calorosos de l'estiu. També va posar en evidència les mancances d'infraestructura del Casal i el mal estat del pati annex.

Moció sobre la protecció sòl agrari: Aquesta moció va ser rebutjada per l'equip de govern: PSC-IC i ERC. L'objectiu de la moció no era altra que impedir la classificació dels sòls al voltant de la base de manteniment del TGV, mantenint-los com a sòl d'especial protecció agrària.

Moció contra la precarietat laboral i el tancament d'empreses: Aquesta moció va ser aprovada per tots els partits representats a l'Ajuntament encara que amb esmenes de l'equip de govern. Tot i això, s'aprovà que l'Ajuntament es posicionés a favor dels treballadors de Miniwatt i altres empreses en procés de deslocalització. També demanava a la Generalitat que emparés els treballadors/ es prenent les mesures necessàries.

Moció sobre les declaracions homòfobes: aquesta proposta de la CUP va ser aprovada per unanimitat

pel Ple de l'Ajuntament. En aquesta moció es proposava a l'Ajuntament que vetllés pels drets civil de tots els ciutadans/es, i que expressés el seu suport als drets de gais i lesbianes per part dels grups municipals. Igualment es va demanar que s'expulsés dels partits als càrrecs públics (com l'alcalde de Pontons) que fessin declaracions homòfobes.

Moció sobre el Pla de Mobilitat: Aquesta moció va ser rebutjada per la resta de partits municipals. Es demanava que es tirés endavant el Pla de Mobilitat per tal d'executar una xarxa de carrils bici a Vilafranca.

Moció sobre el català a les Fires: Va ser aprovada per tots els partits de a excepció del PP. Amb l'aprovació d'aquesta moció s'ha aconseguit que l'Ajuntament de Vilafranca elabori un protocol, per assistir a les fires en qualitat d'expositor, on s'exigeixi, entre d'altres requisits, que es compleixi la llei de política lingüística de la Generalitat i se n'asseguri l'ús de la llengua catalana en plena normalitat a les nostres fires.

Moció sobre l'escolarització a Vilafranca: Aquesta moció va ser aprovada amb els vots en contra de CIU i PP. El text defensava els drets dels nens i nenes a ser escolaritzats en qualsevol centre de la vila, tant en escoles públiques com concertades, i es demanava la retirada de les subvencions municipals a aquelles escoles concertades que no escolaritzessin als nens i nenes nouvinguts, tal i com ho fan els centres públics.

Moció pel dret a l'autodeterminació dels Països Catalans: Es demanava donar suport públicament a la “Campanya Unitària per l'Autodeterminació” i adherir-se al manifest. Reafirmar un cop més que aquest ajuntament és favorable a que els Països Catalans puguin exercir el dret democràtic a l'autodeterminació. Tot i que sabíem que aquesta moció seria rebutjada, ens va sorprendre que el grup municipal d'ERC, s'abstingués al·legant textualment “que s'ha d'optar per anar avançant poc a poc”. Però, no eren independentistes? On són ara les estelades?”

Reflexions sobre la Festa Major Joan Cuscó i Clarasó

Filòsof i Folklorista

Hem perdut molt de temps i manca un equip de treball ferm des de l’administració (de la mateixa manera que es disposa de bons i qualificats equips tècnics en la resta d’àrees de l’Ajuntament).

Com hem après dels castellers, fer la Torre de nou amb folre i manilles és molt difícil: cal molta gent, tenir ambició, saber fer l’estructura, ganes de fer-la, convèncer i mobilitzar... I encara és més difícil fer-la moltes vegades i durant molts anys. Heus aquí la lliçó que la Festa Major de Vilafranca encara no ha après. **Una festa que als anys vuitanta del segle XX era capdavantera a Catalunya i que ha arribat als nostres dies a una posició discreta, fins i tot per darrera d’algunes d’aquelles que un dia la van agafar com a referent (Tarragona, Reus, Mataró, Vilanova i la Geltrú, Sitges...).** I és que com bé va escriure Pere Mas i Parera fa un grapat d’anys (1926): “Tot ho concentrem per sant Fèlix i després ens posem a jeure –i perdoneu el mot. Aquest hedonisme ens matarà”.

El problema de tot plegat rau en què no hem estat capaços d’assimilar i digerir els canvis dels darrers anys: el creixement de la Festa (de la participació i dels seus elements) i el creixement de la vila. I, en bona part, això és així perquè a Vilafranca (i al voltant de la festa) no s’ha produït un veritable treball de reflexió i de crítica. Com que les coses tiraven endavant, s’ha deixat passar el temps i, des de l’autocomplaença, avui només s’organitzen debats pre-festamajorencs que són una mena d’espectacle de cara a la galeria i serveixen de ben poca cosa, i el de l’any passat fins i tot es va suspendre. La crítica és mal vista i el debat un recurs folklòric (no tenim la claredat d’idees necessària).

En la Festa Major cal tenir en compte múltiples factors culturals, socials i patrimonials que en els darrers anys no reben el tractament adequat.

Aquests són: participació, integració, suport econòmic, projecció, divulgació i treball sobre el patrimoni (immaterial i material). Factors que, d’altra banda, tampoc es constaten com a prioritaris en la resta del cicle festiu. I és que la Festa Major, de la qual se n’hauria de fer (a banda del meritori treball que fan algunes escoles en iniciar cada curs acadèmic) major difusió entre els vilafranquins; no és ni un festival ni un mer espectacle lúdic.

I són aquests factors els que fins ara no traspuen en el dia a dia. S’ha mllorat el funcionament de les processons (tot i que manca fluïdesa i que la solució no és escapar-ne els recorreguts) i s’ha dignificat la Festa Major dels Petits. No obstant això, manca un protocol concís (que expliqui les atribucions dels Administradors i les de l’Ajuntament i que constati l’estructura i el valor globals de la Festa); actes importants per donar amplitud i popularitat a la Festa en una Vilafranca que ha crescut demogràficament (per exemple les matineses del dia 31 i la Capta) han quedat menystinguts i denigrats (algú es pensa que és normal que la Capta faci els mateixos recorreguts de fa deu anys, però amb menys hores, i que només es venguin 1.800 programes?); espectacles d’envergadura, ambiciosos i creatius com el Ball de Foc no reben el suport necessari (cada any es fan mans i mànigues per aconseguir uns pocs diners); el dia 2 de setembre encara s’ha de vestir (i nosaltres el proposem com el dia dels balls parlats al carrer per esponjar les exhibicions dels altres dies i per crear nous balls parlats que expressin la societat actual); tot i que la festa és un conglomerat viu del gruix més important del nostre patrimoni immaterial es canvien passos de ball i vestits sense cap tipus de pudor (i no hi ha cap consuetud de les músiques i de les coreografies); els balls no disposen d’un espai d’assaig, reunió, taller, trobada i magatzem adequats (i la Casa de la Festa Major, tot i el seu potencial, resta infrautilitzada).

Hem perdut molt de temps i manca un equip de treball ferm des de l’administració (de la mateixa manera que es disposa de bons i qualificats equips tècnics en la resta d’àrees de

l’Ajuntament). **Així, per exemple, en la investigació històrica no es disposa d’estudis seriosos i, com bé mostra el programa de l’any passat, seguim fent refregits plens de tòpics, mitges veritats i errors; en l’àmbit de la integració observem com Vilafranca, fent seguidisme d’idees metropolitanes errònies, cada dia treballa més en la disgregació de la ciutadania per barris i no sap jugar ni discernir sobre allò que ha de ser treball eficaç i eficient en cada barri i allò que té a veure amb la globalitat de la vila.**

A Vilafranca es parla molt (es fan massa reunions i comissions) i falta capacitat executiva per donar possibilitats a la creativitat, a la participació i a la màxima implicació del màxim nombre de vilafranquins i d’institucions de la vila en la Festa.

La llengua catalana ha esdevingut el referent simbòlic d’una nació que malda per ser. No li podem demanar a la llengua el que no li demanem al país. Un país sotmès tindrà una llengua subsidiària. Per ser normal, una llengua, necessita un país normal.

Malalts de llengua

Taume Claramunt i Mas

Assessor informàtic i membre de l’Equip CRITERI

De feia uns anys, el debat sobre la salut de la llengua catalana s’havia instal·lat en un pols estèril entre el qui eren anomenats pessimistes, que ja des del manifest d’Els Marges (1979) auguraven un futur incert per a la nostra llengua, i els qui es declaraven optimistes, que veien el futur del català plenament garantit i que, brandant centenars d’enquestes de coneixement, proclamaven la salut immillorable del català. És clar que cal tenir en compte que aquests darrers acostumaven a tenir responsabilitats en la política lingüística que es duia a terme. Som un país curiós: els optimistes d’abans són els pessimistes d’ara.

Han passat els anys i hem arribat a un punt on els percentatges de coneixement ja no poden amagar durant més temps la greu situació en què es troba el català, la constant i progressiva disminució del seu ús social, la pèrdua accelerada d’àmbits d’ús, la seva disminució territorial... És suïcida no reconèixer el que qualsevol ciutadà pot comprovar només parant l’orella al carrer: el català està en procés de substitució clara i, malgrat que el seu coneixement és alt, el seu ús és cada vegada més secundari. **Qualsevol persona pot viure sense cap mena de problema al nostre país sense parlar mai en català.** I el que és més greu encara, sembla que ens hem acostumat a la situació i ja no li donem importància. Com si fos un fat inexorable. Sembla normal incomplir la Llei de política lingüística sense que tingui conseqüències perquè, ja se sap, la nostra llengua, de fet, és una llengua de segona, d’estar per casa, i tots sabem que els catalans som molt tolerants i no voldríem pas mai de la vida imposar res. Com si la presència abassegadora de l’espanyol no ens fos imposada cada dia!

No és només la disminució en l’ús, que ens ha de preocupar. Qualsevol sociolingüista ens dirà que els primers símptomes clars que una llengua està sent substituïda és el manlleu constant i les interferències de la llengua dominant. Només cal observar la desaparició accelerada dels pronomes febles, els trobar-se a

les “vuit i mitja”, els “se m’ha caigut”. TV3, que havia de ser la punta de llança de la normalització lingüística, és ara una arma d’espanyolització contundent: ja ningú no s’estranya dels canvis de llengua constants i del vasallatge lingüístic que escenifica; a ningú ja no li fa estrany quan sent “patera”, “tamany” o “vivenda”.

A casa nostra, la cosa no és pas millor, tot i ser, Vilafranca, una zona fins on fa pocs anys el català era clarament majoritari al carrer. La presència cada vegada més important d’immigrants que no parlen la nostra llengua acompanyada de la inexistència d’una política clara d’acolliment han anat fent forat i ha accelerat un procés iniciat fa temps. Hi ha àmbits en què l’Ajuntament sembla haver renunciat a intervenir. Entestat en una permanent campanya propagandística, obsedit a perpetuar-se a qualsevol preu, l’Equip de govern oblida l’efecte exemplificant que té com a institució més propera al ciutadà. Es poden fer tantes declaracions benintencionades com es vulguin, però les polítiques reals es demostren al ple amb mocions i amb decrets. **I a Vilafranca, cal reconèixer-ho, les úniques iniciatives concretes de suport a la llengua han estat propiciades per la CUP.**

La culpa, tanmateix, la tenim també els ciutadans. Decebut de tanta comèdia ens mirem amb displicència l’acció de govern i deixem fer, deixem passar.

L’any passat, l’Equip de govern impedia que s’aprovés una moció de la CUP exigint el compliment de la Llei de política lingüística a les Fires de Maig. No ens va sorprendre l’actitud del PSC, però el vot negatiu d’ERC va ser tot un espectacle: la demostració de la seva força en un tripartit que només respon a estratègies partidistes. Quatre mesos més tard, la CUP va tornar a presentar la mateixa moció i, aquest cop, l’Equip de govern en feia una defensa ardent. Què havia canviat en aquests mesos és encara un misteri. Potser els interessos del tripartit vilatà. Però ningú no hi va parar esment. Sembla que la política municipal és així. Avui blanc, demà negre.

Fa més dos anys, ERC entrava al govern municipal signant un Acord de Govern on se’ns prometia el Pla municipal de normalització lingüística fruit d’un ampli estudi de la realitat sociolingüística de Vilafranca. Un estudi que mai no s’ha fet però que ha servit d’excusa per a paralitzar qualsevol iniciativa de l’oposició per fomentar l’ús social del català a la vila. Enlloc d’això, ens presenten un estudi circumscribit al sector del comerç, d’un escàs rigor estadístic i on la pròpia dinàmica de l’enquesta dirigia impunement l’entrevistat. Un estudi on tot és de color de rosa si no fos que els resultats no quadren amb l’estadística que la pròpia Regidoria, Òmnium Cultural, el Servei Local de Català i la CAL vam fer a les Fires de Maig.

Tot plegat palesa la manca d’una política seriosa en matèria de llengua a Vilafranca malgrat l’existència d’una Regidoria de Política Lingüística.

La qüestió, però, és més profunda. Potser no hi ha política lingüística possible. La llengua catalana ha esdevingut el referent simbòlic d’una nació que malda per ser. No li podem demanar a la llengua el que no li demanem al país. Un país sotmès tindrà una llengua subsidiària. Per ser normal, una llengua, necessita un país normal. Un país que es defineixi amb els seus propis paràmetres, amb els seus referents, que no se subordini a cap altre.

Aquest és el país que cal construir, també des dels ajuntaments. Un país que sàpiga el que és i que camini, amb pas ferm, cap a la seva llibertat. On la política sigui transversal i on els ciutadans s’amarin, cada dia, de la realitat nacional que altres s’entesten en esborrar. On l’acció de govern traspuï la normalitat que volem com a nació. On els referents que es transmeten siguin els nostres referents.

Un ajuntament amb una política nacionalment autocentrada que faci política lingüística en cada acció de govern. Un ajuntament amb la dignitat nacional de construir, dia a dia, el país que hem de ser.

Aquest és l’ajuntament que volem. Aquest és l’ajuntament que necessitem!

Des de les viles i ciutats construïm la unitat popular!

Si vols estar ben informat/da de totes les activitats o si vols participar activament amb la CUP, fés-nos arribar les teves dades o posa’t en contacte amb nosaltres. Ens pots trobar al carrer de Santa Maria 4, de dilluns a dijous de 5 a 8 del vespre.

nom	_____
cognoms	_____
adreça	_____
codi postal	_____
població	_____
telèfon	_____
correu electrònic	_____

Candidatura d'Unitat Popular

Santa Maria 4
08720 Vilafranca del Penedès
T. 938 925 025
arrel@cupvila.org

www.cupvila.org

Dipòsit Legal B-29393-2005

Disseny **Bildi Gràfics** Il·lustracions **Lluís Masachs** Fotografies i textos **CUP Vil·lafranca**